

2021-10-11

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2021/949

Kommunstyrelsens miljöutskott

Remiss - Stockholms stads Handlingsplan för hållbar plastanvändning 2022-2026

Yttrande till Stockholms stad

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens miljöutskott föreslår kommunstyrelsen att anta yttrande enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 11 oktober 2021.

Ärendet

Nacka kommun har fått tillfälle att yttra sig över Stockholm stads handlingsplan för hållbar plastanvändning 2022-2026. Stockholms kommunfullmäktige gav i budgeten för 2020 miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att ta fram en handlingsplan för minskad plastanvändning. En sådan handlingsplan har nu tagits fram för 2022-2026, med syftet att vägleda vid beslut som rör plast och alla dess miljöaspekter. Handlingsplanen är indelad i områdena inköp, användning och avfall.

Handlingsplanens syfte är att minska användning av plast - särskilt fossilbaserad plast – genom att ställa krav vid inköp, och sedan följa upp under användning och avfallshantering. I förlängningen är målet att ge lägre miljöpåverkan och ett lägre klimatavtryck. Klimatavtrycket ska minskas genom mindre plastanvändning och mindre förbränning av plast minskas. Det bygger bland annat på att öka efterfrågan på produkter av återvunnen plast och krav på att inköpt plast går att materialåtervinna samt att inköpt plast inte innehåller farliga ämnen.

I handlingsplanen ingår 14 åtgärder, för att skapa en hållbar plastanvändning, från inköp till avfallshantering. För varje åtgärd redovisas när åtgärden ska vara genomförd och vilka nämnder och bolag som är ansvariga. Det framgår även i vilken ordning åtgärder bör genomföras, eftersom en del åtgärder påverkar varandra.

Nacka kommuns bedömning är att handlingsplanen ger ett stöd för upphandling, insamling, sortering och återvinning av plast. Däremot finns luckor i resonemanget kring climateffekter och spridning av plastpartiklar och skadliga ämnen, vilket gör att strategin riskerar att missa målen.

Bedömning

Kommunstyrelsens miljöutskott bedömer att Stockholms handlingsplan för hållbar plastanvändning ger ett bra stöd för att samla, sortera och återanvända eller återvinna plast. Däremot kommer den på lång sikt inte att räcka för att nå fram till målen att minska klimatavtrycket och skadliga miljöeffekter från plast. Planen utgår ifrån att

återvinning av plast kommer att minska klimatavtrycket, genom inköp och upphandling av återvunnen plast. I det resonemanget har man dock missat det långsiktiga problemet med att fossilbaserad plast och miljöfarliga kemikalier även fortsättningsvis kommer att behöva användas för att öka den återvunna plastens kvaliteten. Det innebär att man trots handlingsplanen fortsätter att bidra till produktion av fossilbaserad plast utomlands. Handlingsplanens effekt på klimatavtrycket blir därför en dämpning, som riskerar att bli tillfällig om den inte kompletteras med en strategi för att ersätta plastprodukter med produkter av annat material. Handlingsplanen har dessutom genom sin avgränsning inte tagit hänsyn till mikroplaster, som står för en betydande miljöpåverkan – både genom påverkan av partiklarna och genom att partiklarna i sin tur sprider miljöfarliga kemikalier.

Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna handlingsplanen innehåller inga kostnadsberäkningar eller beskrivning av åtgärders kostnadseffektivitet, vilket gör det svårt att beskriva ekonomiska konsekvenser. Åtgärderna riskerar dock att innebära ökade kostnader för Stockholms stad, för att återvunnet material kostar mer. Det framgår inte om åtgärderna ska finansieras med skattemedel eller avgifter. Själva planen har ingen direkt ekonomisk effekt för Nacka kommun. I förlängningen kan den förbereda så att återvunnet material blir mer tillgängligt på marknaden, vilket underlättar upphandlingen även i Nacka.

Konsekvenser för barn

Handlingsplanen har som mål att minska klimat- och miljöpåverkan från Stockholms plastanvändning, vilket är viktigt för både dagens barn och framtida generationer.

Per Enarsson
Miljöchef
Miljöenheten

Tore Liljeqvist
Gruppchef, miljö- och hälsoskydd
Miljöenheten

Bilagor:

1. Förslag till yttrande
2. Remiss, handlingsplan
3. Beslut om handlingsplan (Stockholms stads Miljö- och hälsoskyddsnämnd)